

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-

Nr. (1.20-05E)3-

ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija teikia svarstyti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX -1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau visi kartu – Įstatymų projektai). Teikiami įstatymų projektai š. m. spalio 5 d. ir spalio 12 d. aptarti Tarpinstituciniame pasitarime.

Įstatymų projektai parengti reaguojant į susidariusią situaciją tarptautinėse ir regioninėse energijos išteklių rinkose bei įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimą skubiai pakeisti galiojantį teisinį reglamentavimą siekiant užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus ir išvengti itin ženklaus energijos ir energijos išteklių kainų augimo šalies gyventojams trumpuoju laikotarpiu ir su tuo susijusių neigiamų pasekmių, tokių kaip šalies gyventojų energetinio skurdo didėjimas. Panašūs siūlymai suformuluoti ir Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos 2021 m. rugsėjo 22 d. posėdyje (protokolo Nr. 117-P-13), kuomet Lietuvos Respublikos Vyriausybei buvo pasiūlyta parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo pakeitimo įstatymų projektus, kuriais būtų sudaryta galimybė energijos vartotojams už suvartotus energijos išteklius atsiskaityti tolygiai, tai yra per ilgesnį laikotarpį.

Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto tikslas – sudaryti galimybes Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai subalansuoti galutinius tarifus buitiniams gamtinių dujų vartotojams ir išvengti jų svyravimų, taip pat tinkamai įgyvendinti Reglamento (ES) Nr. 2017/1938 nuostatas ir sudaryti teisinės sąlygas dujų tiekimo įmonėms naudotis ne tik šiuo metu galiojančia vienintele dujų tiekimo saugumą užtikrinančia priemone – atsargų kaupimu ir saugojimu, bet ir kitais Europos Sąjungos šalių narių praktikoje taikomais rinkos elementais bei priemonėmis, ir tokiu būdu užtikrinti nenutrūkstamą gamtinių dujų tiekimą pažeidžiamiesiems vartotojams.

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – EEĮ projektas) tikslas – pailginti elektros rinkos liberalizavimo II etapo terminą ir numatyti, kad visuomeninis tiekimas elektros rinkos liberalizavimo II etapo buitiniams vartotojams bus nutrauktas ne 2022 m. sausio 1 d., bet 2022 m. liepos 1 d. Buitiniai vartotojai galės neskubėdami priimti racionalius sprendimus dėl labiausiai jų poreikius atitinkančio nepriklausomo tiekėjo pasirinkimo, tai taip pat leis išvengti galimų nepriklausomų tiekėjų klaidų ir galimo vartotojų nepasitenkinimo nepriklausomais tiekėjais. Elektros rinkos II liberalizavimo etape nepriklausomus tiekėjus turės pasirinkti daugiau nei 747 tūkst. vartotojų. Taip pat, siekiant elektros energijos kainų augimą išdėstyti per ilgesnį laikotarpį, siūloma patikslinti Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnį, numatant Valstybinei energetikos

reguliavimo tarybai galimybę elektros papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos elektros buitiniams vartotojams išdėstyti ilgesniam laikotarpiui – iki 2027 m. pabaigos, o ne iki 2025 m., kaip yra numatyta galiojančiame reguliavime. Per ilgesnį laikotarpį išdėstant elektros kainų augimą, persiuntimo paslaugos kaina turėtų mažėti visiems buitiniams vartotojams.

Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX -1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo pakeitimo tikslas pakeitimo tikslas – sudaryti galimybę reguliuojamiems šilumos gamintojams dvišaliais kontraktais (ne per gamtinių dujų biržą) įsigyti daugiau kaip 50 proc. gamtinių dujų su sąlyga, kad dvišaliais kontraktais įsigyjamų gamtinių dujų kaina neviršija vidutinės gamtinių dujų biržos kainos. Siūlomi pakeitimai sudarys lankstesnes sąlygas reguliuojamiems šilumos gamintojams įsigyti gamtines dujas mažiausiomis sąnaudomis.

Detaliau Įstatymų projektais siūlomos priemonės, jų kaštai ir siūlomos nuostatos aptariamose Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai neprieštaruoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis.

Įstatymų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, atskiras Įstatymų projektų numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Remiantis Vyriausybės darbo reglamento 28.4 ir 28.5 papunkčių nuostatomis (teikiami derinti teisės taikymo aktų, kurie turi įsigalioti nedelsiant, projektai, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų rengimo nebuvo įmanoma suplanuoti ir jais būtina spręsti neatidėliotinus klausimus), Įstatymų projektai skubos tvarka buvo pateikti derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei.

Įstatymų projektams pastabas pateikė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, AB „Energijos skirstymo operatorius“, UAB „Enefit“, UAB „Elektrum Lietuva“, UAB „Ignitis“, Lietuvos nepriklausomų elektros tiekėjų asociacija, Lietuvos verslo konfederacija.

Kitos institucijos (asmenys) pastabų dėl Įstatymų projektų per nurodytą terminą nepateikė.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija pastabų dėl Įstatymų projektų neturėjo.

Įstatymų projektai patikslinti pagal pateiktas suinteresuotų institucijų pastabas. Į pastabas, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies argumentai pateikti pridedamose derinimo pažymose.

Pateiktos pastabos dėl EEĮ projekto taip pat buvo derinamos 2021 m. spalio 4 d. ir 2021 m. spalio 7 d. organizuotuose nuotoliniuose darbinuose susitikimuose su nepriklausomais elektros energijos tiekėjais MS TEAMS platformoje.

Įstatymų projektai 2021 m. spalio 12 d. buvo svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime, kuriame Įstatymų projektus buvo prašoma svarstyti artimiausiam Vyriausybės posėdyje. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, Įstatymų projektai yra atitinkamai patikslinti ir darbo tvarka suderinti su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pateiktos pridedamoje derinimo pažymoje.

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė (vadovas Karolis Švaikauskas, tel. (8 5) 203 4474, papild. 1, el. p. karolis.svaikauskas@enmin.lt, patarėja Aušra Grėbliūnaitė, tel. (8 5) 203 4474, papild. 3, el. p. ausra.grebluunaite@enmin.lt, patarėjas Kęstutis Šukvietis, tel. (+370 5) 203 44472, papild. 3, el. p. kestutis.sukvietis@enmin.lt), Energetinio saugumo grupė (grupės vadovas Dainius Bražiūnas, tel. (8 5) 203 4471, papild. 1, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt, patarėjas Gintautas Danaitis, tel. (8 5) 203 4471, papild. 5, el. p.

gintautas.danaitis@enmin.lt).

Įstatymų projektai ir jų lydimieji dokumentai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Kadangi šių metų lapkričio mėn., kai Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės patvirtinti naujus gamtinių dujų ir elektros energijos tarifus pagal naująją tvarką, jau turėtų būti priimti Įstatymų projektai, **prašome Lietuvos Vyriausybės Įstatymų projektus svarstyti 2021 m. spalio 13 d. Vyriausybės posėdyje**, siekiant, kad reikalingi Įstatymų projektai būtų priimti 2021 m. Seimo rudens sesijoje.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX -1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

2. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 3 lapai.

3. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.

4. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 3 lapai.

5. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.

6. Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

7. Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

8. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX -1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

9. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX -1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

10. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX -1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų aiškinamasis raštas, 12 lapų.

11. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

12. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

13. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto derinimo pažyma, 13 lapų.

14. 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas reglamentas (ES) Nr. 994/2010,

ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo projekto atitikties lentelė, 3 lapai.

15. Suinteresuotų institucijų pastabos, 59 lapai.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys

Aušra Grėbliūnaitė, tel. (8 5) 203 4474, papild. 3, el. p. ausra.grebliunaite@enmin.lt